Eduskunnan ympäristövaliokunta
Mannerheimintie 30
00102 Eduskunta

sähköpostilla ymv@eduskunta.fi

ASIA: E 5/2018 Valtioneuvoston selvitys: Kiertotalouspaketti 2018

Suomen Uusiomuovi on v. 1992 perustettu yleishyödyllinen muovipakkausten tuottajayhteisö, joka vastaa tuottajavastuun hoitamisesta yli 2 300 muovipakkaustuottajan puolesta.

Yleisesti voidaan todeta, että Uusiomuovi näkee ns. minipaketin periaatteet oikeansuuntaisina ja kannatettavina ja voi pääosin yhtyä perustelumuistion näkökohtiin. Muovituotteiden epäasiallisesta käsittelystä aiheutuu kiistatta ympäristöhaittoja. Uusiomuovi näkee, että muovipakkausten käytöstä saatava ympäristöhyöty mm. elintarvikehävikin pienenemisen kautta ylittää selvästi muovipakkausten käytöstä kehittyneessä yhteiskunnassa aiheutuvat haitat.

On tärkeää nähdä eri kehittämistoimien kokonaisympäristövaikutukset, jotta ei ajauduttaisi ympäristökysymyksissä osaoptimointiin. Jos halutaan vaikuttaa valtameriin joutuvaan muoviroskaan, on tähdellistä pyrkiä vaikuttamaan jätehuollon infrastruktuuriin niissä maissa, joista päästöt ovat suurimmat. Omien sisävesiimme tai Itämereen joutuvien mikromuovien lähteistä tarvitsemme lisää tutkimustietoa, jotta voimme kansallisesti kohdistaa rajalliset resurssimme vaikuttavimpiin toimenpiteisiin.

Uusia muovipakkauksia tai korvaavia vaihtoehtoja käyttöön otettaessa tulee erityistä huomiota kiinnittää niiden vaikutuksiin olemassa olevien kierrätysjärjestelmien toimivuuteen. Toisaalta on tärkeää, että vaihtoehtoisille pakkausratkaisuille on toimiva kierrätysinfrastruktuuri olemassa jo silloin, kun niiden käyttö yleistyy.

Kiertotalouspaketissa sitovat numeeriset tavoitteet näyttävät valitettavasti painottuvan pakkausten osalta kierrätystavoitteisiin. Jätehierarkiassa tavoitellummat, jätteen synnyn ehkäisy ja uudelleen käyttö, jäävät yleisten tavoitteiden tasolle. Vaarana on, että sitova muovipakkausten kierrätystavoite (50 % vuonna 2025) ohjaa toimintaa osin jätteen synnyn ehkäisyn ja uudelleen käytön kustannuksella.

Kiertotaloustavoitteiden saavuttaminen edellyttää eurooppalaisilta innovointi- ja uudistumiskykyä. Muovipakkausten arvoketju on ottamassa haasteen tosissaan ja meneillään on lukuisia sekä laajasti alan kattavia että yritysten välisiä kehityshankkeita. Esimerkkeinä vaikkapa Ellen MacArthur Säätiön toiminta tai Neste Oyj:n ja Ikean biopohjaisten muovien kehityshankkeet.

Tavoite kierrättää muovipakkaukset Euroopassa edellyttää uusia kierrätyslaitosinvestointeja ja tehokkaamman kierrätysteknologian kehittämistä ja käyttöönottoa. Uusiomuovin tavoite läheisyysperiaatteen mukaisesti on, että suomalaisten pakkaukset voitaisiin kierrättää kotimaassa

ja lähialueilla mahdollisimman suurelta osin. Tämä edellyttää elinvoimaista muovituoteteollisuutta maassamme jatkossakin. Tällöin myös kierrätysketjun monitorointi on luotettavampaa ja yksinkertaisempaa.

Kiertotalouspakettikokonaisuuteen kuuluvat jätedirektiivi ja pakkausdirektiivi valmistunevat vasta myöhemmin kuluvana vuonna. Nämä tulevat nyt julkaistua minipakettia konkreettisemmin vaikuttamaan muovipakkaustuottajien toimintaympäristöön.

Selvää on, että monenlaisia toimia laajalla rintamalla tullaan tarvitsemaan, esimerkiksi vain Ekopistekeräystä tehostamalla tulevia tavoitteita on mahdotonta saavuttaa. Alla alustavasti valmistelemamme toimintasuunnitelma, POLKU 2025, jota täsmennämme yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa sitä mukaa, kun yksityiskohtaisemmat lainsäädäntövaatimukset selkenevät.

POLKU 2025: 50 % muovipakkauskierrätys vuonna 2025

- kuluttajaviestinnän, opastuksen ja neuvonnan tehostaminen yhteistyössä viranomaisten ja muiden ympäristötoimijoiden kanssa.
- kehitämme Ekopisteverkoston toimivuutta, palvelukykyä ja kattavuutta
- pyrimme edistämään muovipakkausten kiinteistökeräyksen yleistymistä. Ensi vaiheessa yhteistyössä alueellisten jäteviranomaisten, kunnallisten ja yksityisten jäteyhtiöiden kanssa
- edistämme laitosmaisen kierrätyksen yleistymistä
    - sekajätteen lajittelu ennen jätevoimalaa
    - kierrätysmateriaalin laitosmainen erottelu sekajätteestä
- yrityksissä syntyvien muovipakkausten kierrätyksen tehostaminen (yritysvalmentaja, kierrätyskumppanit)
- Ecodesign: Uudelleenkäytön ja paremman kierrätettävyyden edistäminen
    - kierrätysopas pakkaussuunnittelijoille julkaistaan huhtikuussa
- seuraamme kierrätysteknologian kehitystä ja osallistumme kehityshankkeisiin, joiden tavoitteena on tehokkaampi kierrätysteknologia ja sen käyttöönotto (esim. mustat muovit, sekakalvot ja kemiallinen kierrätys).

Uusiomuovin tahtotilana on yhteistyössä viranomaisten sekä kunnallisten ja yksityisten ympäristöyritysten kanssa löytää kansantaloutemme kannalta tehokas toimenpidekokonaisuus, jolla voimme vastata muovipakkausten 50 prosentin kierrätystavoitteeseen vuonna 2025 ja kehittää muovipakkauskierrätystä siitäkin eteenpäin.

Kunnioittaen
Suomen Uusiomuovi Oy

Vesa Soini
Toimitusjohtaja puh 050 3820 644, vesa.soini@uusiomuovi.fi